

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра германської і фіно-угорської філології

Курсова робота

на тему: Англійські та українські інтернет-неологізми: функціональні та семантичні особливості

Студентки групи Мла 01-20
факультету германської філології
денної форми навчання
спеціальності 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша - англійська
Бесараб Ірини Олександрівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Алексієвець Оксана Миколаївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Chair of Germanic and Finno-Ugrian Philology

Term Paper

English and Ukrainian Internet neologisms: functional and semantic features

Iryna Besarab

Group LLe 01-20

Germanic Philology Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

PhD (Linguistics)

Oksana Aleksiiievets

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-НЕОЛОГІЗМІВ.....	6
1.1. Поняття неологізму в лексикології.....	6
1.2. Інтернет-неологізми як сучасний феномен.....	8
1.3. Способи творення та класифікація неологізмів в англійській та українській мовах.....	10
Висновки до Розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-НЕОЛОГІЗМІВ....	15
2.1. Методологічний підхід практичного дослідження	15
2.2. Функціональний аналіз неологізмів в англійському та україномовному медіапросторі.....	16
2.3. Стилістичний аналіз інтернет-неологізмів в україномовному та англійському медіапросторі.....	18
2.4. Компаративний аналіз вибірок неологізмів за їх семантично- функціональною складовими та класифікація.....	23
Висновки до Розділу 2.....	26
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	27
РЕЗЮМЕ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми. Словниковий запас англійської та української мов постійно зростає, так само як і будь-якої іншої мови. Нові умови існування людини, нові стосунки між мовцями, а також нові галузі знань та концепції потребують відповідних змін у мові, щоб відображати навколишню реальність та внутрішній світ мовця.

Лексичний склад є тим компонентом мови, який постійно змінюється, пристосовуючись до нових когнітивних та комунікативних потреб мовців. У результаті з'являються багато нових слів – неологізми, які можна трактувати як лексичні відповідники до змінених комунікативних умов. Ці слова пов'язані з практично всіма сферами життя сучасного суспільства.

Неологізми завжди привертали увагу науковців як в Україні, так і за її межами. Українську неологію досліджували такі вчені, як І. Андрусак, Г. Вокальчук, В. Герман, О.І. Дзюбіна, Ю.А. Зацний, І. Самойлова, О. Стишов та ін. Останній з них досліджував вплив засобів масової інформації на лексичний склад української мови. Л. Пашинська досліджувала фразеологічні неологізми в сучасному українському мас-медійному дискурсі.

Однак, динамічний процес виникнення та функціонування нових слів у неолексиці в сучасних українських та англомовних медіа ще недостатньо вивчено.

Метою дослідження є встановлення основних закономірностей функціонування англійських та українських інтернет-неологізмів шляхом обґрунтування їх функціональних та семантичних особливостей.

Реалізація поставленої мети вимагає таких **завдань**:

- визначити поняття неологізму в лексикології;
- дослідити інтернет-неологізми як медійне явище;
- розглянути способи творення та класифікацію неологізмів в англійській та українській мовах;

- визначити методологічний підхід щодо практичної роботи;
- зробити функціональний аналіз неологізмів в англomовному та українomовному медіапросторі
- проаналізувати стилістичний аспект інтернет-неологізмів в українomовному та англomовному медіапросторі.

Об’єктом дослідження виступають англійські та українські неологізми з різних сфер суспільного життя.

Предметом наукової праці виступають семантичні особливості неологізмів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їхнього застосування для підготовки студентів, зокрема у викладанні зіставної лексикології української та англійської мов, у спецкурсах з лексикології та інтерпретації тексту.

Для досягнення мети та завдань застосовувалися загальні та спеціальні **методи дослідження**: *метод суцільної вибірки та інформаційно-пошуковий* – для відбору матеріалу дослідження; *метод узагальнення* – для формулювання найсуттєвіших теоретичних положень; *метод дедукції та індукції* – для уточнення теоретичних засад, узагальнення даних і формулювання висновків; *метод класифікації* – для визначення способів утворення неологізмів; *описовий та компаративний методи* – для аналізу функціонування мови в Інтернеті та порівняння результатів дослідження.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, які розкривають тему даної роботи, висновків, а також списку використаних джерел і додатку, який доповнює основний зміст роботи. Загальний обсяг курсової роботи – 42 сторінки, з яких – 29 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-НЕОЛОГІЗМІВ

1.1. Поняття неологізму в лексикології

Слово «неологізм» (від грецького *neos* новий і *logos* слово) «вперше з'явилося, в 1735 р у французькій мові, звідки після 1800 р. було запозичене англійською, італійською та іншими мовами» (Дзюбіна, 2016: 2).

Проблема утворення нових слів у мові актуальна в мовознавстві з моменту його виникнення, однак, треба відмітити, що досі немає єдиної думки щодо розуміння неологізму у власне лінгвістичному сенсі.

Більшість дослідників схильні розглядати неологізми як нові слова, які закріплюються в мові, утворені або для номінації нових реалій, або для позначення по-новому вже існуючих одиниць мови.

Так, за визначенням французького вченого М. Гревіс, «неологізм – це новостворене слово або слово, яке вже вживається, але вжито в новому значенні» (Grevisse, 1984:73).

Подібні міркування спостерігаємо також у лінгвістичних дослідженнях українського вченого О. Стишова, «неологія (неологіка) – це наука про неологізми, у сферу діяльності якої входить виявлення нових слів та значень, аналіз факторів їх появи, вивчення засобів утворення» (Стишов, 2019: 29)

Дослідник виокремлює три значення, з якими цей термін уживається на сучасному етапі, а саме:

- а) розділ мовознавства, що займається вивченням різновидів неологізмів та їх функціонування;
- б) процеси творення неологізмів у мові;
- в) увесь корпус неологізмів на певному етапі розвитку мови (Стишов, 2019: 30).

На думку української мовознавиці Ж. Колоїз, «означений термін в україністиці використовують для номінації сукупності неологізмів, які вивчаються здебільшого у контексті загальних словотвірних, лексико-семантичних та стилістичних тенденцій розвитку» (Колоїз, 2009: 58).

Неологізм становить собою номінативну одиницю, що утворилася за наявною продуктивною і регулярною в мові словотвірною моделлю в певний історичний період розвитку суспільства і може перейти в розряд загальноживаної лексики за умови її мовленнєвої актуальності й частотності використання. У такому випадку неологізм упродовж певного часу зберігає маркер новизни.

Погоджуємося з твердженням української науковиці О. Дзюбіної про те, що «...неологізмами слід вважати нове слово або стійке словосполучення, нові або за формою або за змістом, або за формою і за змістом, що володіють семою новизни протягом певного періоду часу. Це одиниці, які увійшли в лексико-семантичну систему мови, мовну сферу та не існували в попередній період в тій же мові, утворені за словотвірними законами відповідної мови або запозичені з іншої мови у зв'язку з потребою у спілкуванні, або які перейшли з пасивного складу мови. Вони володіють сформованими семантичними, прагматичними і стилістичними властивостями (ознаками) та сприймаються носіями, соціумом як нові і зафіксовані в словнику нових слів» (Вакарюк, Панцьо, 2007: 11).

До неологізмів, на думку О. Дзюбіної, можна віднести:

«1) власне неологізми (новозна форми – новозна змісту): *fakester* – людина, яка заводить в соціальних мережах акаунти від імені іншої особи, найчастіше будь-якої знаменитості; *globish* – спрощена версія англійської мови, яка стала основною сучасною міжнародною мовою спілкування;

2) трансномінації (новозна форми – старе значення): *bear hug* – «ведмежі обійми» (пропозиція придбати контрольний пакет акцій компанії за дуже високою ціною); *boiler-room* – «котельня» (назва кімнати, в якій

працюють дилери з цінних паперів, в тому числі сумнівним, які безперервно обдзвонюють потенційних клієнтів);

3) семантичні інновації (нове значення – старі форми): *Beemer* – автомобіль марки BMW; *no-frills* – простий; без будь-яких надмірностей; *kidult* – люди, які відмовляються дорослішати, дорослі діти» (Дзюбіна, 2016: 11-12).

Відомий український дослідник Ю.А. Зацний, вивчаючи розвиток словникового складу сучасної англійської мови, зауважує, що неологізми «створені для позначення нового (раніше невідомого) предмета або для вираження нового поняття, не можна вважати вичерпним, оскільки воно не включає всі різновиди інновацій» (Зацний, 2002: 5).

Отже, аналізуючи вищенаведені критерії визначення неологізмів, *неологізмами* вважаємо нове слово або стійке словосполучення, створене за останній час за словотворчими законами даної мови, або запозичене з іншої мови за потреб спілкування.

1.2. Інтернет-неологізми як сучасний феномен

Нові факти і явища, пов'язані з її впливом на людину і суспільство, не могли не відобразитися в мовленнєвому вжитку. Інтернет-простір почав найактивніше впроваджувати неолексеми, що з'явилися в повсякденному вжитку соціуму. Виникнення нових слів часто зумовлене суспільно-політичними подіями в країні. Наприклад, в українській мові таким чином з'явилися наступні слова: *телемедицина*, *євромайдан*, *зелені чоловічки*, *ЛНР*, *ДНР*, *країна-агресор* тощо. Треба відмітити, що такі неологізми найчастіше з'являються в новинних повідомленнях, а потім поширюються медіа-простором. Умовно процес неологізації можна представити так: ІНДИВІДУАЛЬНЕ ВЖИВАННЯ НЕОЛОГІЗМУ → СОЦІАЛІЗАЦІЯ НОВОЇ ЛЕКСЕМИ (СПРИЙМАННЯ СУСПІЛЬСТВОМ) → ЛЕКСИКАЛІЗАЦІЯ

НЕОЛОГІЗМУ (ЗАКРІПЛЕННЯ В МОВНІЙ СИСТЕМІ) (Підкамінна, 2009: 145).

Номінації, які складають лексикон мови та функціонують у висловленні, є складовими лексико-граматичної системи мови та піддаються кодифікації. Вербальна форма, яка відображає уявлення носія мови, залежить не тільки від системних характеристик мовних явищ та загальнокультурних особливостей їх вияву в мовленні, але й від конкретних засобів, що використовуються для подання мовної інформації. Ці засоби є характерними для пам'яті, зокрема для вмісту мовної/комунікативної компетенції особи та її структур для зберігання інформації про світ мовця. У цих структурах містяться концепти, які пов'язані з мовними формами їх вияву в процесі комунікації.

У процесі комунікації мовна одиниця функціонує, з одного боку, як одиниця словникового складу й основа кодування концептуальної інформації, а з іншого – як компонент загальної структури пам'яті, пов'язаної асоціативними зв'язками з іншими її компонентами. Частина концептуальної мережі пам'яті мовця, що стоїть за словом, – лексикон – актуалізується в процесі породження мовлення як особливий механізм, що забезпечує адекватний вхід слова в структуру висловлення. Ієрархія організації засобів номінації в систему в рамках лексикону задається конкретною людиною через її асоціації і, отже, варіюється від одного індивіда до іншого (Левицький, 2009: 17).

Як відмічає А.Е. Левицький, «індивідуальний лексикон носія мови формується на основі асоціювання лексикону з концептуальною мережею пам'яті індивідуума в межах лексико-семантичної системи мови і являє собою ієрархічну організацію концептів в індивідуальній пам'яті мовця» (Левицький, 2009: 18).

Отже, індивідуальний лексикон складає концептуальну основу будь-якої номінації в мовленні. Людина вибирає ту або іншу одиницю номінації

залежно від того, якою мірою її семантика задовольняє концептуалізації, що вербалізується.

Слова, що нещодавно з'явилися в мові, стали невід'ємною складовою сучасного суспільства. Коли такі слова з'являються в медіа-засобах, вони набувають нових значень на мовленнєвому рівні і потребують додаткового лінгвістичного дослідження і фахової інтерпритації.

Особливо важливо це стає для тієї частини лексики, яка з часом переходить з мовленнєвого вжитку до мовної системи. Необхідне упорядкування та нормування лексико-семантичних, словотвірних, графічних і орфографічних аспектів, пов'язаних з вживанням неолексем у Інтернет-просторі.

Таким чином, перед неологією на сучасному етапі розвитку стоїть низка завдань, які потребують нагального вирішення, а саме: систематизація термінології; встановлення особливостей конвенціоналізації нової лексики в умовах сьогодення; розширення різноаспектних лінгвістичних досліджень на новітньому мовному та мовленнєвому матеріалі.

1.3. Способи творення та класифікація неологізмів в англійській та українській мовах

У словотвірчій системі сучасної англійської мови виділяються наступні способи утворення нових слів:

1. *Афіксація* (префіксація і суфіксація). Словотвірна структура новоствореного слова передбачає наявність трьох обов'язкових компонентів: кореня або основи, афікса і моделі, за якої відбувається приєднання афікса до основи, наприклад: *paratext* «дуже довге текстове повідомлення», *micro-influencer* «користувач соціальних мереж з невеликою кількістю підписників».

2. *Конверсія* – морфолого-синтаксичний спосіб словотворення, при якому нові слова виникають без зміни основної форми вихідного слова

(Ковалів, 2007: 517). За допомогою конверсії слова створюються з одним значенням, але в подальшому багато з них стають багатозначними, наприклад: *hand* → *to hand* (передавати; стосуватися).

3. *Словоскладання* – найбільш продуктивних способів словотворення. Словоскладання відображає специфіку мови, але має особливості (Пономаренко, 2017: 201). Так, аналітичний лад англійської мови, широке використання порядку слів як засобу вираження лексико-граматичних відносин пояснюють існування двеликої кількості складних слів, які утворені без сполучних елементів і флексій, наприклад: *brainwork, handshake, job-hunt*.

4. *Скорочення* (усічення) – це процес зменшення числа фонем і / або морфем у наявних в мові слів або словосполучень без зміни їхнього лексико-граматичного значення (категорії), в результаті якого з'являється нова номінативна одиниця або варіант вихідної одиниці (Вакарлюк та Панцьо, 2007: 20), наприклад: *Conversion Rate Optimization (CRO)* «оптимізація показника ефективності реклами».

5. *Зворотній словотвір* (реверсія) – це утворення нових слів шляхом відсікання словотворчого елемента вихідного слова (Вакарлюк та Панцьо, 2007: 21). Мається на увазі, що вихідне слово включає до свого складу суфікс або префікс, за допомогою якого дане вихідне слово було свого часу створено. Так, дієслова *to beg, to edit, to perk* були отримані від відповідних іменників *beggar, editor, percolator*.

6. *Постпозитивація* – спосіб внутрішньо дієслівний словотвір, який полягає у видозміні дієслівних основ за допомогою вельми складної і розвиненої системи постпозитивів (Ковалів, 2007: 617). Так, в утвореннях типу *to get up* післядієслівний пов'язаний елемент – постпозитив або післяйменник – виконує словотворчу функцію, сюди можна віднести такі приклади, як *to come across, to back up, to kiss off*.

7. *Звуконаслідування* (ономатопія) являє собою створення таких слів, звукові оболонки яких в тій чи іншій мірі нагадують предмети або явища, наприклад: *bounce, bump, buzz, hiss, mumble, smash, twitter*.

8. *Повтори* (редуплікація) – це спосіб утворення нових слів шляхом повного або часткового повторення кореня або основи вихідного слова без зміни або з частковою зміною їхнього звукового складу (Rey, 2005: 44-46), наприклад: *bye-bye, clop-clop, helterskelter, hurly-burly, zig-zag*.

9. *Чергування звуків*, перенесення наголосу в слові – спосіб словотворення, при якому змінюється фонетичний склад слова і утворюється нове слово, що відноситься до іншої лексико-граматичної групи, наприклад, такі пари слів: *food (n) – feed (v); life (n) – live (v); song – sing (v)*. Не всі зазначені методи застосовуються однаково активно. Наприклад: *conduct* «поведінка» – *to conduct* «проводити опитування, конференцію і т.ін.». До основних видів англійського словотвору відносяться афіксація, конверсія, словоскладання і скорочення (Rey, 2005: 44-46).

Спостереження над формою та семантикою дозволило науковцям класифікувати неолексеми на такі різновиди:

а) *власне неологізми* – одиниці, які характеризуються абсолютною новизною форми і змісту, це переважно іншомовні запозичення, наприклад: *Trying to impress my date, I used Twitterpedia to find a fancy restaurant for us to go to»* (Щоб вразити свою дівчину, я скористався твіттерпедією, щоб знайти нам милий ресторанчик) (Дзюбіна, 2016: 5). В даному прикладі *twitterpedia* – це використання соціальних мереж для того, щоб отримати інформацію, яка цікавить, від інших користувачів соціальних мереж, задаючи їм потрібні запитання, і утворене це слово завдяки злиттю двох слів – *twitter i wikipedia*.

2) *новоутворення* – це лексеми, які створені за словотвірними моделями з наявними в українській мові словами, і які відзначаються новизною форми та значення, наприклад: *deZertiри, голоторіZи, мерZотники*. До прикладів таких новоутворень можна віднести слово *відджавелінити*, яке означає «знищити в певний спосіб ворожу техніку»; або слова *відкобзонити, віддвохсотити, що означають «відправити рашистських загарбників на той світ»* (Довбня, 2020: 340).

3) *трансформації* – це нові лексичні одиниці, у яких нова форма поєднується із семантикою, що передавалася раніше іншими лексичними засобами, наприклад: *орки, московія, ерефія, московити, рашисти, русня*. Також, поряд з цими термінами, існує неологізм "терраша" - це спосіб використання мови для позначення російської федерації як держави-терориста. Деякі автори, як знак неповаги, почали використовувати маленьку літеру для позначення "рф" або "росія", а також прізвища путіна та його прибічників. (Довбня, 2015: 104).

4) *семантичні неологізми* – лексеми, у яких нова семантика передається словоформою, уже відомою та закріпленою в мові, тобто в його семантичній структурі виникає ще один лексико-семантичний варіант, Наприклад: *байденкувати* – вести довгі балачки ні про що; *макронити, промакронити* – робити вигляд, що стурбований, при цьому бездіяти; *меркелювати* – вирішувати вигідні собі питання навіть із психом; *пушкінопад* – знесення пам'ятників російським культурним діячам.

5) *функціональні неологізми* – відроджені слова і вислови з минулого, частина з яких зазнала семантичної і стилістичної модифікацій, наприклад: *the last of the Mohicans* – останній із могікан; *нічого за душею*, промити мізки та ін. (Андрусак, 2003: 11).

- «*Google has announced Gmail Labs, which will let users try a baker's dozen new features*» (Rey, 2005). Фразеологізм а *baker's dozen* вжито для кількісної характеристики нових рис електронної пошти, запропонованої користувачам пошукової системи *Google* зі значенням *thirteen*. Вказаний фразеологізм з'явився ще за часів середньовічної Англії, коли торговці хлібом отримували від булочників тринадцять хлібин замість дванадцяти. Тринадцяту хлібину віддавали безкоштовно для прибутку торговців (Зацний, 2002: 168).

Отже, незважаючи на те, що неологізми повільно реагують на зміни в суспільстві, зберігають своє значення і функції у мовленні, сучасні тексти засвідчують виникнення нових сполук, які не просто утворені внаслідок

образного вживання лексем, а використовуються зі сформованими та відтворюваними у мовній практиці значеннями, стають константами української мови сьогодні. Значний масив неофразем утворено за допомогою неосемантизмів, що виникають на основі розширення й звуження значень, метафори, метонімії, прихованого запозичення.

Висновки до Розділу 1

Отже, у цій роботі під неологізмами будемо мати на увазі слова чи словосполучення, які є новими за своєю формою та значенням у теперішній час і мають нове соціокультурне значення. Іншими словами, до неологізмів відноситимемо справді нові слова за формою та значенням, а також ті мовні одиниці, які вже є в номінативному фонді, значення яких піддалося змінам та перетворенню.

РОЗДІЛ 2

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-НЕОЛОГІЗМІВ

2.1 Методологічний підхід практичного дослідження

Для досягнення поставленої мети у дослідженні було застосовано такі методи: елементи порівняльно-історичного аналізу, описовий метод із елементами порівняльного аналізу, словотвірний аналіз, метод компонентного аналізу, аналіз лексикографічних джерел і словникових дефініцій, метод кількісних підрахунків.

Елементи порівняльно-історичного методу застосовано з метою дослідити зміну значень полісемантичних слів у різні історичні періоди та з'ясувати причини та наслідки цих семантичних змін.

Описовий метод із елементами порівняльного аналізу застосовано для аналізу особливостей функціонування різних типів неологізмів англійської мови.

Метод компонентного аналізу використовувався при дослідженні змін у семантиці нової лексики стосовно певної предметної сфери.

Аналіз лексикографічних джерел і аналіз словникових дефініцій було проведено для виявлення предметного (денотативного) та конотативного значення неологізмів. Словотвірний аналіз дозволив установити основні способи утворення неологізмів в англійській мові ХХІ століття.

У процесі дослідження, крім основних, використовувалися також технічні методи аналізу, а саме: суцільна вибірка неологізмів з англійського та українського Інтернет-простору. Компаративний метод аналізу був використаний для підсумкового порівняння результатів дослідження семантики, структури та функцій неологізмів.

Матеріалом дослідження слугували медійні тексти англomовних та українських видань: TechCrunch (22), The Guardian (24), а також «Українська правда» (18), «День» (4), «Експрес» (8) та ін.

2.2 Функціональний аналіз неологізмів в англomовному та українomовному медіапросторі

Аналіз фактичного матеріалу дозволив виокремити декілька основних функцій англійських і українських неологізмів у інтернет-середовищі:

1. *Номінативно-експресивну* – автор, називаючи нове поняття, транслює власне ставлення. Наприклад: *Melissa McCarthy, Kristen Wiig, Kate McKinnon and Leslie Jones star as the slime-splattered foursome, with Chris Hemsworth starring as their hunky secretary (if you're wondering what that tap-tappy noise is, it's probably the sound of a thousand MRA keyboard warriors rushing to their favourite forum to moan about that one)* (TechCrunch, The Guardian). Або такий приклад: «Вони є, але «іхтамнєт»» («День»).

2. *Стилістичні функції неологізмів* у сучасних українських ЗМІ безпосередньо залежать від авторських, журналістських настанов. В одному контексті може вживатися декілька неологізмів, реалізуючи не одну стилістичну функцію, наприклад, інтегративну та характерологічну: «*Жодні праймериз, такі популярні нині серед партій-новотворів, жодні вливання свіжої крові, напряду чи в обхід, цьому не здатні зарадити*» («Українська правда»). Або такий приклад: «*The engine has more than 4,000 hp. – «Двигун має понад 4000 кінських сил*» (The Guardian).

3. *Емотивно-оцінну* – адресант за допомогою неологізму передає свої емоції та ставлення до повідомлюваного, нав'язуючи в такий спосіб власне сприймання реципієнтові: «*Як визначити перед вами психотерапевт чи психотвалтівник?*» («Українська правда», 2019, 31 березня). Емотивно-оцінну функцію виконують різноманітні неологізми-словосполучення, наприклад:

«*Nike has been trying to solve the problem of mud-clogged football boots for more than 20 years*» (The Guardian).

4. *Субститутивну* – заміна доречного в певному контексті й наявного в українській мові слова неологізмом іншомовного походження з метою увиразнення мовлення та впливу на читача: «*The timing is good and the message is clear*» (The Guardian). Або такий приклад: «*Ваш меседж командам з громадського сектору?*» («Українська правда»).

5. Характерологічну функцію виконують неологізми, які характеризують явища, осіб, сюди ж зараховуємо неологізми прикладкового типу (кандидат-шоумен, військовослужбовці-жінки, блогер-неоподатківець тощо). Цікавими, але поодинокими є неологізми-фемінитиви, які дедалі частіше потрапляють на шпальти друкованих ЗМІ: «*Саме через цей пігмент і з'являються веснянки, – пояснює лікарка-дерматологиня*» (Експрес-газета).

Або такий приклад: *Showman presidential candidate Zelenskiy caught lying about his business in Russia*» (Kyiv post, 2019, April 5).

6. *Інтегративну*, коли неологізм є питомою складовою контексту, інтегрує цей контекст у семантичну єдність, належить до безеквівалентної лексики і може бути замінений лише описово, наприклад: «*Профілактика джетлегу, їжа в літаку та ще 5 лайфхаків, які допоможуть легше подорожувати*» («Українська Правда, 2018, 2 грудня). Джетлег (англ. jetlag) – десинхронізації біологічних ритмів внаслідок швидкого перетину декількох часових поясів (наприклад, на літаку). Лайфхак (від англ. lifehacking) – корисна порада).

Або такий приклад: *to OD* (використовувати надмірну дозу: *To od is to overdose or get too much of something or to get dangerous levels of something, especially something bad for you or an illegal drug*) (The Guardian).

7. *Соціально-комунікативну*, в якій неологізми є способом комунікації з певною соціальною групою. Наприклад, дієслово *to blackhole* (змусити зникнути), утворене від іменника *black hole*. Термін *black hole* був запроваджений американським фізиком Джоном Вілером у 1968 році для

позначення космічного явища з надпотужною гравітаційною силою. Через кілька років цей термін став використовуватись образно, в узагальненому смислі: *«However, industry analysts have pointed out that economic factors constitute the more compelling reasons that delay 3G. In the midst of the 3G auction mania raging at the turn of the millennium, many operators in forerunning countries found themselves black-holed in the mega-buck bidding (TechCrunch).*

Або такий приклад: *«Чи здатна українська оборонка виробляти цілком нову техніку, а не тільки переробляти й модернізувати стару радянську?»* («Українська правда»).

2.3 Стилiстичний аналіз Інтернет-неологізмів в україномовному та англomовному медіапросторі

Сьогодні розв'язана росією війна проти України має глобальні наслідки для світу в усіх сферах життя: політичній, економічній, соціальній, – вона також відобразилась і на лексичному складі англійської мови, що зумовило постійну появу в ній неологізмів. Неологізми, які утворилися в українській мові під час війни, набули такої популярності й поширення, що їх стали активно фіксувати англomовні ресурси. Внаслідок цього англійська мова стрімко поповнюється новими лексичними інноваціями, запозиченими з української, які сприяють усвідомленню іншої культури та розумінню причин ведення війни й необхідності її виграти. Потрібно зазначити, що під час повномасштабної війни спостерігаємо надзвичайно стрімкий процес виникнення та закріплення нової лексики, порівняно з мирним часом.

Протягом декількох днів може з'явитися стільки ж нових слів, скільки в інші часи з'являлося протягом місяців. Це можна пояснити особливою увагою людей до подій, із якими не стикалися раніше і які викликають цілий спектр бурхливих емоцій: обурення, гнів, осуд, смак перемоги.

Найекспресивнішими неологізмами, пов'язаними з тематикою сучасної війни, виявилися ті, що характеризують й описують ворога. Вони становлять

найбільшу частку серед вибраних лексичних інновацій. На нашу думку, це пов'язано зі створенням психологічного ефекту, що підсилює демонізацію ворога й водночас вони виступають певним засобом, щоб розблокувати гнів, висловити презирливе ставлення та ненависть до ворога, зменшити стрес.

Розглянемо приклади неологізмів, які виникли протягом 2022 р. на тлі розв'язаної РФ війни проти України, подано їх тлумачення й способи утворення, проаналізовано їх структуру, семантику та походження:

- *orcs* – орки: лексична інновація створена за аналогією з потворами, які фігурують у трилогії «Володар кілець» Джона Толкіна, що акцентує на тому, що ворогів не вважають за людей. У романі, автор узяв слово *orc* із середньовічної поеми «Беовульф», що використано в ній для опису гігантського чудовиська Гренделя.

– *«Constructing the Orc: Embracing Fiction in Ukraine's Tactical narrative»;*

– *«Russians even agreed to accept the alias “Orcs” as put forward by Ukrainian defenders. The Russians launched a Telegram channel called “Angry Orc” and seem to be fine with defining Ukrainians as “Elves” in its chats» (The Guardian).*

Для українців, «орки» – це істоти-ординці, що мають варварську натуру, схильні до війни, насилля й підлості, позбавленні людських рис і почуттів, окрім злості. Прості українці почали так називати російських солдатів, тим самим показуючи свій гнів та справжнє ставлення до «визволителів». Це слово почало широко вживатися у ЗМІ.

Наведемо заголовки статей популярних українських медіа:

– *«Орки завдали ракетного удару в Миколаївській області» («День»);*

– *«Орки закидують Азовсталь бомбами з написаними на них посланнями» («Українська правда»).*

Українці створили власний неологізм шляхом суфіксації, додавши до слова «орк» суфікс «-стан», який є складовою назв деяких країн та регіонів, і утворили слово «Оркостан» – батьківщина орків, тобто росіян.

Медіаресурси почали також вживати цей неологізм у своєму мовленні, наприклад: *«Блогери з Оркостану вимагають компенсації за блокування інстаграму не в росії, а в Цукерберга»* (Експрес-газета). Отже, уже відома лексична одиниця набула нового значення в трагічних реаліях війни.

– *«Bucha, bucha massacre»*: Місто Буча стало асоціюватися із масовими вбивствами, які чинили там російські окупанти. Власну назву міста, медіа вживають для позначення іншого міста, де масово загинули мирні жителі внаслідок жорстокості російських солдатів.

Заголовок статті «24 Каналу» про ситуацію на фронті та перебіг події в окупованій Херсонській області звучить так: *«Нова Буча на Херсонщині, ядерні навчання росії, зброя для України»*. Власна назва «Буча» має оцінне значення, оскільки вживаючи це слово, люди в Україні одразу розуміють про що йдеться» («24 канал», 2022, 11 травня).

В англomовних медіа можна ж побачити комбінацію власної назви «Bucha» та «massacre». Саме така комбінація слів вживалася задля опису події в м. Буча, щоб наголосити на тому, що це не просто масова гибель людей, а масове звірське вбивство цивільних жителів.

Приклади в іноземних ЗМІ:

– *«Bucha massacre worse than feared, new evidence shows»* (The Guardian).

– *«The images from Bucha have prompted international condemnation and offers of bolstered support to Ukraine from the UK, EU and US»*.

– *«Disinfo: US, UK, EU finance provocations similar to bucha massacre»*.

– *«Lend-Lease»*: В англomовних та україномовних медіа це слово також активно використовується, наголошуючи на важливості даної програми для України, наприклад:

– *«Zelenskyu thanks Biden for reviving Lend-Lease Act; 'historic step to win Ukraine war»* («BBC»);

– *«Військовий експерт прокоментував важливість ленд-лізу для української армії»* (The Guardian).

Крім запозичення українських новоутворень на військову тематику, в англійській мові виникла низка власних неологізмів на цю тему.

– *to be ukrained* – бути заукраїненим (або відукраїненим), яке можна тлумачити як «бути приниженим на глобальному рівні у відповідь на агресію»: «*Russia has been ukrained*» (The Guardian).

Зазначена лексична інновація демонструє становище, у яке потрапила РФ в результаті нападу на Україну. Синонімами до цієї лексеми можуть бути дієслова: *виграти, перемогти, домінувати*.

– «*Chornobaites*»/«*Чорнобаїти*». Чорнобаївка стала уособленням стійкості боротьби українців проти російських окупантів, які кілька раз намагалися захопити місто і завжди зазнавали поразки. Згодом, «*Чорнобаївкою*» почали називати українські міста та селища, які декілька раз піддавалися атаці окупантів та все ж безуспішно.

Інтернет-ресурси подають новину про протистояння в Мелітополя ось так: «*В Україні з'явилася ще одна «Чорнобаївка». Це – аеродром у місті Мелітополь*» («Українська правда»).

Зазначений неологізм з'явився в англійському сленгу як запозичення з української: «*Ukraine war: Chornobaivka airbase, symbol of Russian defeat*» («BBC», 2022, May 6).

Urban Dictionary подає неологізм *Chornobaivka* як синонім вислову *Spawn kill* (самовбитись об стіну), адже феномен, пов'язаний з українським селом Чорнобаївка, перетворився на мем-сарказм над ворогом у всесвітній мережі. Нове дієслово *chornobaites* також набуло поширеного вжитку як глузування над тими, хто повторює ті самі помилки й отримує той самий незадовільний результат, тобто «*наступає на ті самі граблі*» (*Urban Dictionary*).

– *tractor troops* (*тракторні війська*). Так називають українських фермерів, які використовували свої трактори для буксирування російських танків та іншої зброї з поля бою. «*Мордор*»: синонім до назви «*росія*». Країна Мордор у книзі Толкіна була чорною країною, осередком сили Чорного

Володаря Саурона. Така назва є неологізмом з пейоративним оцінним значенням у мовленні людей по відношенню до РФ, наприклад: «*The Rashists from Mordor vs. the Tractor Troops: Ukraine's new language of war*» (The Guardian).

Як бачимо, англійські неологізми, які виникли на тлі повномасштабної війни, утворилися переважно через наповнення новим змістом уже наявних слів. Вони є запозиченнями з української мови. Поширення таких неологізмів в англomовному медіа свідчить про популяризацію українського дискурсу не лише на рівні мови, а й мислення. Відмінною рисою досліджуваної лексики є емоційно-оцінна конотація, яка демонструє глузливо-негативне ставлення до ворога або прихильників російського президента.

Найпродуктивнішим джерелом утворення неолексем стала необхідність нової номінації ворога, військових дій та геополітичної активності в умовах війни. Відзначено високий рівень емоційної складової частини в процесі утворення англomовного військового сленгу і його яскраво виражену негативну конотацію. Визначено, що англійські неологізми, які виникли на тлі повномасштабної війни, здебільшого є запозиченнями з української мови.

Отже, англійські та українські неологізми, віддзеркалюють переосмислення дійсності, образність мислення й почуття гумору. Розглядаючи питання стилістичних функцій новотворів, бачимо, що експресивно-емоційне забарвлення таких мовленнєвих одиниць – це результат дії кількох чинників: семантичного забарвлення твірної основи, від якої утворений okazіоналізм, словотвірної моделі, за якою він побудований, контексту і мовленнєвої ситуації, які уточнюють його словотвірне значення. Кожний з цих факторів впливає на стилістичну визначеність неологізму, введення якого у інтернет-дискурс є стилістично виправданим: з одного боку – це результат суб'єктивного сприйняття автором тексту навколишнього середовища, а з другого – елемент стилю усього висловлення.

2.4 Компаративний аналіз вибірок неологізмів за їх семантично-функціональною складовими та класифікація

Відповідно до класифікацій неологізмів, запропонованих О. Розеном, О. Стишовою та іншими дослідниками, ми можемо узагальнити наступну модель неоексем, що використовуються в Інтернет-дискурсі:

1. *Індивідуально-авторські неологізми (оказіоналізми)*. Їх ознакою є індивідуальність і незвичність. Оказіоналізми виконують переважно експресивну функцію, вони створюють іронічний або комічний ефект. Під оказіоналізмом розуміємо «одноразову» лексичну одиницю, що позбавлена мовленнєвої відтворюваності та знаходиться поза лінгвістичного часу. У цьому сенсі оказіональне слово не старіє і не здатне стати архаїзмом.

2. *Новоутворення або словотвірні неологізми* – слова, що відзначаються новизною форми. У них відомі морфеми виступають у незвичних поєднаннях, утворюючи слова із зовсім новими значеннями.

Адже кожна лінгвальна система використовує закладені в ній можливості морфемного поєднання, а також постійно залучає іншомовні морфеми: необільшовик, ню-стилістика, політбомонд, наприклад:

– *«Активістки руху створила свою ню-стилістику, зумисне модельовану за формами й лекалами гламурного, подіумного, блондинистого пострадянського взірця жіночності»* («Українська правда»);

– *«Проте бізнес-еліти на цьому вечорі було дійсно багато, а ось представників українського політбомонду потрібно було гарненько пошукати»* («День»).

3. *Семантичні неологізми*. Найчастіше використовуються відомі слова, семантичний компонент яких (семема) виявляє потенційну здатність до переносного вживання, а згодом усталюється як переносне самостійне значення: саркофаг (спеціальна споруда над ядерними реакторами, установками, призначена для захисту довкілля від радіоактивних речовин).

4. *Фонологічні неологізми*. Їх окреслюють як одиниці, утворені з окремих звуків, шляхом їх своєрідної конфігурації (Кочерган, 2009: 104). Ці сполучення звуків досить часто поєднуються з морфемами грецького чи латинського походження, наприклад: *polychromatic* ‘багатоколірний’, тощо.

Розрізняють такі підтипи фонологічних неологізмів:

– слова, утворені від вигуків (*To whee (to excite)* – від вигуку *whee*, що передає позитивні емоції, захоплення чимось і широко використовується в неформальному реєстрі мовленнєвого спілкування.

2) сленгізми: *wow!* (захват, здивування); *ouch!* (зойк від несильного болю); *whoops!* (розгубленість); *yuck!* (відраза); *cool!* (схвалення);

3) звуконаслідування (*to buzz (to phone)* – імітація звуку телефонного зумера; *to pop (to flap, to clap)* – імітація звуку відкорковування пляшки;

5. *Запозичені неологізми*. В наш час англійська мова перетворилася з мови-реципієнта в мову-донор, її лексичний склад все ще продовжує розширюватися внаслідок запозичень з різних мов, наприклад, *Bokeh* (з японської), *drone* (з німецької *drohne*), *in vino veritas* (лат. *істина у вині*); *putinverstehar* (з німецької *putin* і *verstehen* – розуміти) – «той, хто намагається виправдати президента РФ та його політику».

6. *Абревіація* (Abbreviation) та скорочення, наприклад, *SEU* – *Stock Exchange Usage*; *Exam* – *examination* (іспит), *VIP* – *very important person* (дуже важлива людина), *T2UL* – *talk to you later* (поговоримо пізніше), *UFO* – *Unidentified/Unknown Flying Object* (невідомий літаючий об’єкт).

Скорочення (акроніми) вимовляються як звичайні слова згідно з орфоепічною нормою мови; утворюються в додаванні усічених до ініціала повнозначних слів початкових словосполучень, наприклад: *HAND* – *Have a nice day*; *TIL* – *Today I learned...*; *KISS* – *Keep it simple, stupid*; *KIT* *Keep – in touch*; *SLAP* – *Sounds like a plan*. Сфери використання акронімів є чітко визначеними та обмеженими. Обмеження на використання акронімів приписані денотативним значенням слів, які входять у них (Зацний, 2002: 24).

7. *Фразеологічні неологізми.* Поряд з новими словами і словосполученнями, особливо у інтернет-мові, фразеологічні неологізми активно використовуються завдяки тому, що вони представляють специфічний стилістичний засіб, який надає мові виразність і колорит, наприклад: *to back the wrong horse* – *поставити не на того коня, зробити поганий вибір.*

У таблиці 2.1 наведемо фрагмент вибірки українських та англійських неологізмів за їх семантично-функціональною складовими.

Таблиця 2.1

Фрагмент вибірки українських та англійських неологізмів за їх семантично-функціональною складовими

№	Неологізм	Спосіб утворення	Семантичне значення
1	BRB	аббревіатура	– be right back (зараз буду)
2.	Brexit Брексіт	лексичний неологізм запозичення	Слово Brexit утворене злиттям двох англійських слів: прикметника British - британський та іменника exit - вихід.
3.	Bayraktar Байрактар	запозичення запозичення	турецький безпілотний літальний апарат. Символ боротьби українців.
4.	Russophobia русофобія	запозичення трансформація	зневажливе, вороже відношення до росіян.
5.	TIA	аббревіатура	thanks in advance (спасибі заздалегідь)
6	covidivorce	авторський неологізм	зруйнований шлюб через коронавірус.
7.	декомунізація	лексичний неологізм. Утворено додаванням префікса «де-», що вказує на скасування, усунення.	система заходів, спрямовані на визволення від впливу та наслідків комуністичної ідеології в усіх сферах життя суспільства
8.	денацифікація	лексичний неологізм. Утворено додаванням префікса «де-», що вказує на скасування, усунення.	Вигаданий російською пропагандою термін щодо дій армії РФ та російського режиму, встановленого після запланованої окупації, на території України.
9.	Джавелін Javelin	запозичення	Протитанковий ракетний комплекс, став символом спротиву і боротьби України.
10.	coronacrisis коронакриза	coronavirus+ crisis трансформація	Мова йде про епідемію COVID-19, який спричиняє coronavirus.
11.	coronapocalypse	coronavirus+apocalypse трансформація	страх через пандемію коронавірусу.
12.	coronaphobia	coronavirus+phobia трансформація	страх через пандемію коронавірусу.
13.	coronaparanoia	coronavirus+paranoia трансформація	страх через пандемію коронавірусу.
14.	Old as the hill	фразеологічний неологізм	Ідіома «старий, як гора».

У Додатку А наведено вибірку, у якій представлено 150 українських і англомовних неологізмів. Було проведено аналіз неологізмів на основі зібраного практичного матеріалу з метою виявлення тенденцій новотворів в інтернет-просторі у сучасній англійській та українській мовах.

Слід зазначити, що більш ніж 70% неологізмів у вибірці пов'язані з інформаційним простором та ІТ-технологіями.

Висновки до Розділу 2

Отже, неологізми залежать від контексту та характеру вживання. Найбільш продуктивним шляхом створення неологізмів виступає морфологічний спосіб, а саме скорочення. Це підтверджує тенденцію у сучасному інтернет-просторі до економії лексичних зусиль. Найчастіше в інтернет-просторі неологізми виконують функцію залучення уваги адресата. Такі неологізми емоційно-забарвлені і відображають ставлення автора до теми. Рідше використовується номінативна функція.

Сучасне інформаційне суспільство постійно реагує на соціальні, культурні і політичні зміни, словниковий склад англійської та української мов постійно поповнюється. Виникає потреба в найменуванні не тільки нових продуктів науково-технічного прогресу, а й в назві груп людей, певних типів особистості людини, його якостей. Деяким проаналізованими новотворам властиве прагнення до стислості форми для вираження думки. Тим самим вони виконують функцію економії лексичних засобів, завдяки чому привертають увагу і легко запам'ятовуються.

Таким чином, медійна сфера дуже активно використовує новоутворення, які здатні надавати емоційно-експресивних відтінків не тільки словосполученню, а й усьому контексту, а отже, працювати поряд з іншими мовними засобами щоб бути ефективним засобом впливу. Але їх невдале та надмірне використання може призвести до втрати ясності будь-якого тексту.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Узагальнюючи дослідження, треба визначити, що мова Інтернет-ресурсів є джерелом для поширення неологізмів. Саме інтернет-сфера першою реагує на всі зміни, що відбуваються у житті суспільства, тому вони яскраво демонструють появу нових слів.

Медіа сприяють активному розвитку та оновленню української мови, адже журналісти активно поширюють неологізми в своїх матеріалах. Відтак, вони повинні виважено вживати нові слова у текстах, щоб уникнути їх недоцільного використання.

Вплив неологізмів на інтернет-мову має як позитивну, так і негативну тенденцію. Позитив полягає у тому, що нові слова поповнюють словниковий запас носіїв мови, добре впливають на їхню обізнаність. Крім того, неологізми оновлюють тексти, надають їм сучасного відтінку. Завдяки використанню новотворів журналісти уникають застарілих лексичних одиниць та шаблонів.

Однак якщо невиправдано вживати нові слова, то вони тільки засмічують мову медіатекстів. Особливо негативно це позначається на розвитку української мови, адже у словниковому запасі є українські відповідники, які чітко можуть передати поняття і сенс.

Отримані результати дослідження можуть бути використані для подальшого вивчення неологізмів інтернет-простору, відстеження їх існування в мові, виявлення подальших тенденцій появи і розвитку лексики в виділених і нових сферах діяльності людини.

РЕЗЮМЕ

Курсову роботу присвячено дослідженню функціональних та семантичних особливостей англійських та українських Інтернет-неологізмів.

У науковій праці сформульовано теоретичні передумови дослідження, узагальнено визначення поняття «неологізм», проведено функціональний, стилістичний та компаративний аналіз неологізмів в англійському та українському медіапросторі.

У роботі було запропоновано вибірку, у якій представлено 150 українських і англійських неологізмів. Було проведено аналіз неологізмів на базі зібраного практичного матеріалу з метою виявлення тенденцій новотворів в інтернет-просторі у сучасній англійській та українській мовах. На основі компаративного аналізу встановлено, що більш ніж 70% неологізмів у вибірці, були пов'язані з інформаційним простором та ІТ-технологіями.

Ключові слова: інтернет-користувачі, інформаційний простір, медіа, англійські неологізми, українські неологізми, інтернет-неологізми.

RESUME

Term paper is dedicated to the study of functional and semantic features of English and Ukrainian Internet neologisms.

The scientific work formulates the theoretical prerequisites for the study, generalizes the definition of the concept of "neologism", carried out a functional, stylistic and comparative analysis of neologisms in the English-language and Ukrainian-language media space.

The work presents a sample of 150 Ukrainian and English neologisms. An analysis of neologisms was carried out on the basis of the collected practical material in order to identify trends in neologisms in the Internet space in modern English and Ukrainian.

On the basis of comparative analysis, it was found that more than 70% of the neologisms in the sample were associated with the information space and IT technologies.

Keywords: internet users, information space, media, English neologisms, Ukrainian neologisms, internet neologisms.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусяк, І. В. (2003). *Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу* (Кандидатська дисертація). Київ.
2. Вакарюк, Л. О., Панцьо, С. Є. (2007). *Український словотвір у термінах: словник-довідник*. Тернопіль.
3. «День». Відновлено з <https://day.kyiv.ua/>
4. Дзюбіна, О. І. (2016). *Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж TWITTER та FACEBOOK* (Кандидатська дисертація). Львів.
5. Довбня, Л.Е. (2015). Інноваційна суспільно-політична лексика України: семантико-словотвірна мотивація. Наукові записки *Національного університету «Острозька академія», серія «Філологічна»,* (53), 103-107.
6. Довбня, Л.Е. (2020). Лексика, породжена сьогоденням. *Social function of science, teaching and learning: Abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference,* 396-401.
7. *Експрес-газета*. Відновлено з <https://expres.online/>
8. Зацний, Ю.А. (2002). *Розвиток словникового складу сучасної англійської мови* [монографія]. Запоріжжя: Запорізький державний університет.
9. Колоїз, Ж.В. (2009). Українська неологія: здобутки та перспективи. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили, серія: «Філологія. Мовознавство»,* 92(105), 57-62.
10. Ковалів, Ю. І. (2007). *Літературознавча енциклопедія: у 2 т. Т. 1: А-П*. Київ: ВЦ «Академія».
11. Кочерган, М. П. (2009). *Загальне мовознавство* [навчальний посібник]. Київ: Академія.
12. Кучер А., Оліховська А. (2022, 11 травня). Нова Буча на Херсонщині, ядерні навчання росії, зброя для України. 24 канал. Відновлено

з https://24tv.ua/nova-bucha-hersonshhini-yaderni-navchannya-rosiyi-zbroya-dlya_n1993157

13. Левицький, А. Е. (2009). Актуальні проблеми розвитку неології (на матеріалі сучасної англійської мови). *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, (23), 16-21.

14. Підкамінна, Л. (2019). Лінгвостилістика неологізмів у мові сучасних українських ЗМІ. *Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Лінгвостилістичні студії*, 10, 144-153.

15. Пономаренко, С. О., Крутоголова, О. В. (2017). *Сучасна українська мова: Морфеміка. Дериатологія. Морфонологія* [навчальний посібник]. Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили.

16. Стишов, О. А. (2019). *Динаміка лексичного складу сучасної української мови. Лексикологія. Лексикографія* [навчальний посібник]. Біла Церква: «Авторитет».

17. *Українська правда*. Відновлено з <https://www.pravda.com.ua/>

18. *Українська правда*. (2018, 2 грудня). Профілактика джетлегу, їжа в літаку та ще 5 лайфхаків, які допоможуть легше подорожувати. Відновлено з <https://life.pravda.com.ua/travel/2018/12/2/234382/#jet-lag-prevention>

19. Чорний А., Бурнацький М. (2019, 31 березня). Як визначити перед вами психотерапевт чи психогвалтівник? *Українська правда*. Відновлено з <https://life.pravda.com.ua/columns/2019/03/31/236317/>

20. BBC. Retrieved from <https://www.bbc.com/>

21. Bezpiatchuk, Z. (2022, May 6). Ukraine war: Chornobaivka airbase, symbol of Russian defeat. BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/world-europe-63754797>

22. Grevisse, M. (1984). *Le Bon usage. Grammaire française avec des remarques sur la langue française d'aujourd'hui*. Paris: Librairie A.Hatier.

23. Bermet T. (2019, April 5). Showman presidential candidate Zelenskiy caught lying about his business in Russia. *Kyiv Post*. Retrieved from

<https://archive.kyivpost.com/ukraine-politics/showman-presidential-candidate-zelenskiy-caught-lying-about-his-business-in-russia.html>

24. Rey, A. (2005). *Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.

25. TechCrunch. Startup and Technology News. Retrieved from <https://techcrunch.com/>

26. Zakharchenko A. (2022, September 18). The clash of strategic narratives in the Russo-Ukrainian war. Forum for Ukrainian Studies. Retrieved from <https://ukrainian-studies.ca/2022/09/18/the-clash-of-strategic-narratives-in-the-russo-ukrainian-war/>

27. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/international>

28. *Urban Dictionary*. Retrieved from <https://www.urbandictionary.com/define.php?term>

ДОДАТКИ
Вибірка українських та англійських неологізмів за їх семантично-
функціональною складовими

№ З/П	НЕОЛОГІЗМ	Спосіб утворення	Семантичне значення
1	Intranet	запозичення	Інтранет
2	to click	запозичення	Клацнути
3	Spam	запозичення	спам
4	Notebook	запозичення	ноутбук
5	Cyber-store	лексичний неологізм	інтернет-магазин
6	web-page	лексичний неологізм	веб-сторінка
7	UN-led	аббревіатура	Проведений організацією об'єднаних націй
8	ego-surfing	лексичний неологізм	пошук в Інтернеті згадок власного імені або посилань на свій сайт
9	University- business cooperation	лексичний неологізм	Взаємодія бізнес-організацій і університетів
10	Bond-buying program	лексичний неологізм	Програма закупівлі облігацій
11	catfish	запозичення	кэтфіш
12	SMEs	аббревіатура	Малі та середні підприємства (МСБ)
13	Science-led	лексичний неологізм	Науковий
14	hashtag	запозичення	хэштег
15	Workloadintensive	запозичення	трудомісткість
16	EU-Kosovo relationship	лексичний неологізм	Взаємовідносини між Косово і європейським союзом
17	Ecocide	лексичний неологізм	Екоцид
18	Glocalization	лексичний неологізм	глокалізація
19	Selfie	запозичення	селфі
20	Digital hangover	авторський неологізм	Цифрове похмілля
21	Cloud computing	лексичний неологізм	Зберігання даних в хмарі
22	Zenware	лексичний неологізм	спеціально розроблені комп'ютерні програми, що дозволяють користувачеві

			фокусуватися на роботі, уникаючи відволікаючих чинників.
23	Gloatgram	лексичний неологізм	хвастограм
24	App-economy	лексичний неологізм	Прикладна економіка
25	Interreg	лексичний неологізм	Міжрегіональний
26	R & I.	аббревіатура	Реформи по розвитку, науці і інновацій
27	Coreper	лексичний неологізм	Комітет постійних представників уряду
28	Eurolib	лексичний неологізм	«Евроліб»
29	VLAP	аббревіатура	ЛВР
30	iFinger	лексичний неологізм	палець, який ми спеціально залишаємо чистим при їжі, щоб користуватися смартфоном або планшетом.
31	Textretary	лексичний неологізм	«штурман-секретар»
32	Digital detox	лексичний неологізм	цифрова детоксикація.
33	Catfishing	лексичний неологізм	Перебільшення
34	Phone-yawn	лексичний неологізм	явище, коли одна людина дістає мобільний, щоб, наприклад, подивитися час, внаслідок чого всі навколишні люди також дістають свої телефони. «Заразність» цієї дії порівнюють з позіханням.
35	Guerilla proofreading	лексичний неологізм	ретельне або скоріше допитливе вишукування помилок в тексті повідомлень і потім публічні вказівки на них.
36	Cyberstalking	лексичний неологізм	«віртуальне переслідування».
37	Child supervision	лексичний неологізм	явище, коли діти, які добре знаються на сучасних «гаджетах» допомагають батькам в їх використанні.
38	Stuffocation	лексичний неологізм	Жартівливий термін, що означає така величезна кількість речей в будинку, що стає важко дихати.
39	Cougar	лексичний неологізм	означає жінку після 40, яка шукає відносин з більш молодими чоловіками.

40	anonymize	лексичний неологізм	зберігати в таємниці
41	awfulize"	лексичний неологізм	бути жахливим, песимістичним
42	chancy	лексичний неологізм	випадковий
43	dorky	лексичний неологізм	дурний
44	Deccie	лексичний неологізм	людина, що має пристрасть до прикраси свого будинку
45	cyberfraud	лексичний неологізм	шахрайство в Інтернеті
46	Bridezilla	лексичний неологізм	Наречені, які під час підготовки до весілля стають надто прискіпливими і дратівливими.
47	Me time	лексичний неологізм	Час, витрачений на себе
48	gingerism	лексичний неологізм	упереджене ставлення до рудоволосих людей
49	chocoholic	лексичний неологізм	«шокоголік», людина, яка дуже любить шоколад
50	googlable	лексичний неологізм	те, що можна знайти в пошукових системах
51	to mistext	запозичення	відправити повідомлення помилково іншій людині
52	cyberfraud	лексичний неологізм	шахрайство в Інтернеті
53	to deconflict	лексичний неологізм	запобігти конфлікту
54	Police attachés	лексичний неологізм	Аташе поліцейські
55	Betalingsverkeer	лексичний неологізм	Платіжний оборот
56	Securitisation market	лексичний неологізм	Ринок безпеки
57	Barrière model	лексичний неологізм	Бар'єрна модель
58	Fora	запозичення	Фора
59	Maximum ratio rule.	лексичний неологізм	правило максимального співвідношення
60	carbicide	запозичення	карбіцид, поїдання занадто великої кількості вуглеводів, що шкідливо для здоров'я
61	to amazon	фразеологічний неологізм	здійснювати покупки на сайті Amazon.com
62	to version	запозичення	створювати нову версію чого-небудь
63	walk-on-by	лексичний неологізм	байдужий до чужих проблем і труднощів
64	takeaway	лексичний неологізм	висновок
65	footprint	лексичний неологізм	вплив
66	ecological footprint	лексичний неологізм	вплив людини на навколишнє

			середовище
67	corporatization	лексичний неологізм	передача управління організацією від уряду приватним особам
68	Albanianization	лексичний неологізм	добровільна політична ізоляція країни, що привела до економічної кризи
69	"biofundamentalist	лексичний неологізм	людина, що не приймає із-за своїх вірувань сучасні технології, вживані в біотехнології або генній інженерії
70	Friendvertising (the use of social media website 'friends' to disseminate video adverts for products)	лексичний неологізм	мережна реклама (використання «друзів» в соціальних мережах для поширення відео оголошення товарів).
71	mint (informal)	запозичення	класний, крутий
72	glasnost		гласність
73	karoshi (аноН.)	аббревіатура	смерть, що настала від перевтоми або зайвої нервової напруги, пов'язаної з роботою
74	chuddies	лексичний неологізм	нижня білизна
75	LAT(living apart together)	аббревіатура	живуть разом-окремо, ситуація, коли цивільне подружжя живуть в різних будинках
76	Intranet	запозичення	Інтранет
77	to click	запозичення	Клацнути
78	Spam	запозичення	Спам
79	Notebook	запозичення	Ноутбук
80	nostalgias!	запозичення	людина, що живе минулим, що має сентиментальну прихильність до минулого
81	refusenik	лексичний неологізм	людина, що відмовляється від співпраці
82	instafamous	лексичний неологізм	відомий в інстаграмі
83	cyber store	лексичний неологізм	інтернет-магазин
84	wet market	лексичний неологізм	мокрий ринок
85	web-page	лексичний неологізм	веб-сторінка
86	ego-surfing	лексичний неологізм	пошук в Інтернеті згадок власного імені або посилань на свій сайт
87	Eruptionist	лексичний неологізм	«ерапціоніст», людина, яка вважає, що життя на Землі може бути знищено масовими

			виверженнями вулканів
88	Eye broccoli	лексичний неологізм	непривабливий чоловік.
89	Gameboy back	лексичний неологізм	Біль в спині у дітей, викликаний зловживанням ігрових приставок
90	volunteerism	запозичення	участь в соціальній роботі
91	chaologist	лексичний неологізм	експерт, що займається проблемою хаосу
92	ceramophobic	лексичний неологізм	людина, що не визнає глиняний посуд
93	to trouble-shoot з	лексичний неологізм	нищити частину даних у пам'яті комп'ютера
94	To be bummed	лексичний неологізм	бути дуже засмученим, в глибокій депресії
95	Game changer	лексичний неологізм	змінює гру
96	Flexitarian	лексичний неологізм	флексітеріанець
97	to access	запозичення	добувати дані із запам'ятовуючого пристрою комп'ютера
98	outernet	лексичний неологізм	традиційні засоби масової інформації (які протиставляють Інтернету), або реальне життя
99	Exotic	запозичення	екзотичні тварини, що привозяться спеціально для полювання
100	Flight	запозичення	певна послідовність вин на дегустації
101	Hook	запозичення	мелодія або пісня, яка у всіх на вустах
102	"mule"	запозичення	людина, що доставляє наркотики
103	Cuppie	запозичення	багата зріла людина, шанувальник гонок яхтою
104	feminal	запозичення	чоловік з жіночими звичками і поведінкою
105	adultify	запозичення	примушувати дитину поводитися як доросла людина
106	dragon	запозичення	східна країна, яка за останній час поліпшила свій економічний стан
107	ecstasy	запозичення	наркотик
108	Asset	запозичення	зброя

109	economical	лексичний неологізм	навмисне приховування якихось фактів від громадськості
110	Аналоговнет	авторський неологізм	щось, вигадане в росії
111	Затридні	авторський неологізм	нереалістичні плани
112	Іхтамнетити	авторський неологізм	знищувати ворогів, видаляти те, чого не повинно бути
113	Рашизм	лексичний неологізм	злочинна шовіністична ідеологія "русского міра"
114	Рашисти (русня, рюзкі, свинособаки, чмоні)	авторський неологізм	російські військові, прихильники путіна
115	Хлопок	авторський неологізм	вибух у росії, Білорусі чи на території, яку тимчасово контролюють окупанти
116	Завести трактор	авторський неологізм	застосувати найбільш неочікуваний аргумент, найнесподіваніший засіб для боротьби
117	запорєбриком	авторський неологізм	у росії
118	Йти за російським кораблем	фразеологічний неологізм	зазнати поразки
119	Бавовна	авторський неологізм	вибух у росії
120	Дискотека	авторський неологізм	бойові дії
121	Мордор	фразеологічний неологізм	Назва росії
122	Орк	фразеологічний неологізм	російські військові, нелюдська істота
123	Акаунт	запозичення	(англ. <i>account</i> – рахунок) – 1. Обліковий запис у комп'ютерній системі. 2. Сукупність наданої інформації про користувача, засобів та прав користувача відносно багатокористувацької системи
124	Аутсорсинг	запозичення	(англ. <i>outsourcing</i> – використання зовнішнього ресурсу) – передача організацією чи підприємством певних бізнес-функцій або

			виробничих процесів на обслуговування іншої компанії, яка спеціалізується у відповідній галузі.
125	Байопік	запозичення	(від англ. <i>biographical picture</i> – біографічна стрічка) – кінематографічний жанр, що розповідає про долю відомої особистості; фільм-біографія
126	Біткойн	запозичення	від англ. <i>bit</i> – шматочок та <i>coin</i> – монета) – децентралізована електронна (віртуальна) валюта.
127	Блог	запозичення	(англ. <i>blog</i> , від <i>web log</i> – щоденник) – веб-сайт, головний зміст якого — короткі записи, зображення чи мультимедіа, тимчасової значущості, що регулярно додаються чи поновлюються
128	Воркаут	запозичення	(англ. <i>workout</i> – тренування) – гімнастичні тренування на свіжому повітрі
129	Doqusware	запозичення	програма комп'ютера, створена для знищення програм комп'ютерів
130	Генофонд		(<i>ген і фонд</i>) – сукупність усіх генів однієї популяції організмів
131	Діджей	запозичення	(від англ. – <i>DJ</i> , скорочення від <i>Disc Jockey</i>) – людина, що здійснює публічне відтворення записаних на звуковій носії музичних творів зі зміною або без зміни матеріалу технічними засобами
132	Megabyte of computer memory		мегабайт (назва спеціальної одиниці) пам'яті комп'ютера
133	Експат	запозичення	(від лат. <i>ex</i> – поза і <i>patria</i> – батьківщина) – працівник, який отримав тимчасове призначення на роботу за кордоном
134	Neurocomputer	запозичення	електронний аналог людського мозку
135	Іміджмейкер	запозичення	(англ. <i>imigemaker</i> від <i>image</i> – зображення і <i>maker</i> – творець) – спеціаліст із формування образу з метою покращення репутації, впливовості чи популярності
136	Інвойс	запозичення	(англ. <i>invoice</i>) – документ, що надається продавцем покупцеві та містить перелік товарів і

			послуг, їх кількість та кошти, які покупець має сплатити за ті послуги
137	Інсайдер	запозичення	(англ. <i>insider</i> від англ. <i>inside</i> – всередині) – представник обмеженої групи людей, які мають доступ до конфіденційної інформації, недоступної широкій публіці
138	Кастинг	запозичення	(англ. <i>casting</i> – розподіл, зміна) – відбір претендентів на виконання відповідного творчого задуму
139	Software	запозичення	програма комп'ютера
140	Копірайтер	запозичення	(англ. <i>copywriter</i> – від <i>copy</i> - примірник і <i>writer</i> – письменник) – фахівець з написання рекламних та презентаційних текстів
141	Лаунж	запозичення	(від англ. <i>lounge</i> – вітальня) – легка фонова музика, призначена для створення невимушеної атмосфери
142	Мейнстрім	запозичення	(англ. <i>mainstream</i> – основний потік) – переважаючий на даний момент напрямок в певній сфері діяльності
143	Меседж	запозичення	(англ. <i>message</i> – повідомлення) – 1. Повідомлення, звернення. 2. розм. «Інформація між рядків»
144	Ноутбук	запозичення	(англ. <i>notebook</i> – записник) – портативний персональний комп'ютер
145	Папараці	запозичення	Фотограф, що агресивно і наполегливо переслідує знаменитостей з метою зйомок особистого життя без належного на те дозволу.
146	Пілатес	запозичення	система фізичних вправ для зміцнення м'язів тіла і покращення загального фізичного стану організму.
147	Подкаст	запозичення	(англ. <i>podcast</i> від <i>iPod</i> і <i>broadcast</i> – мовити на аудиторію) - цифровий медіа-файл (аудіо чи відео), призначений для онлайн-відтворення на програвачах чи персональних комп'ютерах
148		запозичення	(від англ. <i>prank</i> – розіграш, жарт) – телефонний розіграш з

	Пранк		метою викликати неадекватну реакцію
149	multi-user		комп'ютер для кількох чоловік
150	Сервер	запозичення	(англ. <i>server</i> – той, хто обслуговує) – 1. Програмний компонент обчислювальної системи, який виконує обслуговуючі функції по запиту клієнта. 2. Спеціалізоване обладнання, призначене для виконання сервісного програмного забезпечення
151	Стартап	запозичення	(від англ. <i>start-up</i> – запуск) – компанія з невеликою історією розвитку, яка знаходиться в фазі становлення і вивчення перспектив ринку
152	Human bean	фразеологічний неологізм	(італ. <i>tiramisu</i> – дослівно «підніми мене») – італійський людина-квасоля, гумористично-сатиричний опис зміненої людської істоти
153	Golden Ticket	фразеологічний неологізм	«золотий квиток», річ, яка дає надію на цінний приз
154	Oompa Loompa	фразеологічний неологізм	невисока людина або дуже засмагла (від чорних карликових робітників з «Чарлі й шоколадна фабрика»)